

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
629/11.01.2019

SECRET
Nr. I 42
Data 10.01.2019

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.2304AI/2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. 194 / 10 JAN 2019

Domnului

Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU

Președintele Senatului

Vă trimitem, alăturat, în copie, completarea la Sesizarea cu privire la neconstituționalitatea *Legii privind sistemul public de pensii*, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.189 din 10 ianuarie 2019.

Sesizarea referitoare la *Legea privind sistemul public de pensii* constituie obiectul Dosarului nr.2304 AI/2018 al Curții Constituționale, iar dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 13 februarie 2019.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

Președinte,

Prof.univ.dr. Valer DORNEANU

Parlamentul României
Camera Deputaților

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. 189 / 10 JAN 2019

Parlamentul României
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUP PARLAMENTAR PNL
Nr 36-15/08
Ziua 10 Luna 01 Anul 2019

Către:

Curtea Constituțională a României

Domnului Valer Dorneanu, Președintele Curții Constituționale

Domnule Președinte,

În temeiul art.15 alin. (1) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă înaintăm următoarea completare la **Sesizarea cu privire la neconstituționalitatea Legii privind sistemul public de pensii (PL-x 725/2018)** care constituie obiectul **dosarului nr.2304AI/2018 din 21.12.2018**, aflat pe rolul Curții Constituționale a României. Menționăm că depunem această completare în interiorul termenului de promulgare a Legii privind sistemul public de pensii, termen în cadrul căruia Curtea Constituțională poate fi sesizată pentru efectuarea controlului anterior de constituționalitate, conform art.146 lit. a) coroborat cu dispozițiile art.77 alin.(1) din Constituția României.

Cu stimă,

Lider Grup PNL

Raluca TURCAN

Lider Grup USR

Dan Ilie BARNA

Domnului Valer DORNEANU,

Președintele Curții Constituționale a României

Stimate domnule Președinte,

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, depunem următoarea

COMPLETARE A MOTIVELOR DE NECONSTITUȚIONALITATE precizate prin SESIZAREA DE NECONSTITUȚIONALITATE asupra Legii privind sistemul public de pensii (PL-x 725/2018), care formează obiectul dosarului nr.2304AI/2018 din 21.12.2018.

Cu privire la admisibilitatea completării sesizării de neconstituționalitate antecitată, arătăm că aceasta se realizează în interiorul termenului de promulgare al *Legii privind sistemul public de pensii*, termen în cadrul căruia Curtea Constituțională a României poate fi sesizată, conform art.146 lit. a) coroborat cu dispozițiile art.77 alin.(1) din Constituția României, pentru efectuarea controlului anterior de constituționalitate. Astfel, art.146 lit.a) precizează că obiecția de neconstituționalitate poate fi formulată „*înainte de promulgarea legilor*” în cadrul termenului de 20 de zile prevăzut de art.77 alin.(1) din Legea fundamentală, ca termen de promulgare al legilor, în interiorul căruia se situează completarea sesizării de neconstituționalitate.

În susținerea admisibilității cererii de completare, precizăm faptul că motivele detaliate mai jos privesc încălcarea *art.1 din Constituția României* a cărui nerespectare a fost motivată în sesizarea de neconstituționalitate ce constituie obiectul **dosarului nr.2304AI/2018 din 21.12.2018, motivare pe care o completăm cu precizările următoare:**

Astfel cum am arătat și în conținutul obiecției de neconstituționalitate, legea supusă controlului Curții reprezintă un nou act normativ în domeniul sistemului public de pensii care, potrivit inițiatorilor, își propune ca din sistemul de pensii din România să fie eliminate inechitățile dintre beneficiarii sistemului, atât între genuri cât și pentru fiecare tip de gen, precum și dintre categorii de persoane care au desfășurat activitatea în aceleași condiții de muncă și cu un nivel de salarizare relativ similar, indiferent de anul pensionării.

Dreptul la pensie reprezintă un drept constituțional prevăzut de art. 47 alin. (2) din Legea fundamentală, iar potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, scopul pensiei este acela de a compensa în perioada pasivă a vieții persoanei asigurate contribuțiile vărsate de către aceasta la bugetul asigurărilor sociale de stat în temeiul principiului contributivității și de a asigura mijloacele de subzistență a celor care au dobândit acest drept în condițiile legii. Astfel, statul are o obligație pozitivă de a lua toate măsurile necesare realizării acestei finalități și de a se abține de la orice comportament de natură a limita dreptul la asigurări sociale. Având în vedere importanța acestui drept fundamental, este necesar ca legislația din domeniu să respecte toate exigențele și garanțiile oferite de Constituție cetățenilor, motiv pentru care detaliem Curții Constituționale o serie de alte dispoziții ce ridică probleme din punct de vedere al conformității lor cu Legea fundamentală, în special din perspectiva respectării *art.1 din Constituție*, cât și altor norme din Legea fundamentală.

1. Art. 28 alin. (1) lit. d) și alin. (2) din lege încalcă art. 1 alin. (4) și (5), precum și art. 16 alin. (1) din Constituție.

Potrivit art. 28 alin. (1) lit. d) și alin. (2) din lege, „În sensul prezentei legi, locurile de muncă în condiții speciale sunt cele din: d) activitățile și unitățile prevăzute în Anexele 2 și 3;”

Conform acestei dispoziții, printre categoriile de locuri de muncă în condiții speciale se numără și cele din unitățile prevăzute în Anexa nr. 3, anexă care cuprinde o listă cu 75 de unități și datele lor de identificare. Potrivit alineatelor (2) și (3) ale art. 28, alte locuri de muncă în condiții speciale decât cele prevăzute la alin. (1) pot fi stabilite prin lege. Metodologia și criteriile de încadrare a locurilor de muncă în condiții speciale se stabilesc prin hotărâre a Guvernului. Din 5 în 5 ani, locurile de muncă în condiții speciale prevăzute la alin. (1) lit. d) sunt supuse procedurii de reevaluare a încadrării în condiții speciale, stabilită prin hotărâre a Guvernului.

Legea supusă controlului de constituționalitate definește locurile de muncă în condiții speciale la art. 3 lit. g) drept „locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condițiile specifice unor categorii de

servicii publice, pe durata a cel puțin 50% din timpul normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe grave asupra securității și sănătății în muncă a asiguraților”.

Anexa nr. 3 a Legii privind sistemul public de pensii cuprinde o listă de unități care au obținut hotărârea de menținere a avizului de încadrare a locurilor de muncă în condiții speciale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1284/2011 privind stabilirea procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art.30 alin. (1) lit. e) din Legea nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit art. 1 din această hotărâre de Guvern, procedura de reevaluare se aplică numai locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare. Hotărârea de Guvern în discuție a fost abrogată de o altă hotărâre de Guvern cu nr. 924/2017 pentru stabilirea procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale, reevaluate potrivit prevederilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

Conform art. 1 din acest act subsecvent celui la care face trimitere Anexa nr. 3 din legea criticată, prevederile hotărârii se aplică „numai locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, din unitățile care au obținut hotărâre de menținere a avizului de încadrare în condiții speciale în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 1.284/2011 privind stabilirea procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările ulterioare”. Așadar, în prezent, reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale din unitățile la care face trimitere Anexa nr. 3 se face conform dispozițiilor H.G. 924/2017.

În primul rând, prin reglementarea beneficiilor încadrării unui loc de muncă drept loc de muncă în condiții speciale numai prin trimiterea la Anexa 3 din Legea privind sistemul public de pensii, care cuprinde un număr de 75 de societăți enumerate în lege, legiuitorul instituie o măsură discriminatorie față de societățile și, implicit, față de angajații care desfășoară activități în aceleași condiții, dar cărora locurile de muncă nu le pot fi încadrate drept locuri de muncă în condiții speciale. Anexa nr. 3 a legii prevede în mod limitativ unitățile vizate, iar potrivit art. 28 alin. (2) „alte locuri de muncă în condiții speciale decât cele prevăzute la alin. (1) pot fi stabilite prin lege”. În aceste condiții, în lipsa oricăror mecanisme care să permită cetățenilor aflați în aceeași situație să beneficieze de un tratament egal, prevederea art. 28 alin. (1) lit. d) cu referire la Anexa nr. 3 este una contrară art. 16 alin. (1) din Constituție.

În Decizia nr. 348/2018, Curtea a reținut că reglementarea regimului locurilor de muncă în condiții speciale s-a realizat pe cale legislativă și că nu există „categorii diferite de salariați în funcție de reglementarea criteriilor de încadrare în condiții deosebite sau speciale de muncă prin lege sau prin hotărâri de Guvern”. Cu toate acestea, Curtea nu s-a pronunțat cu privire la situația discriminatorie creată prin instituirea prin lege a unei liste de unități care au locuri de muncă în situații speciale, în condițiile în care alți angajați care prestează o muncă în condiții similare nu au posibilitatea legală a încadrării similare a respectivelor locuri de muncă.

În al doilea rând, reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale conform prevederilor art. 7 alin. (1) din Hotărârea de Guvern nr. 924/2017 se concretizează printr-o hotărâre a Comisiei pentru reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale de menținere/respingere a avizului de încadrare a locurilor de muncă în condiții speciale, act administrativ care poate fi contestat în conformitate cu Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

În aceste condiții, atât timp cât unitățile prevăzute în Anexa nr. 3 din legea supusă controlului de constituționalitate rămân aceleași, instituirea atribuției unei comisii guvernamentale de a elimina o unitate din categoria celor cu locuri de muncă în condiții speciale echivalează, implicit, cu o modificare printr-un act administrativ a Anexei nr. 3 din legea criticată. O atare prevedere este contrară principiului separației puterilor în stat prevăzut de art. 1 alin (4) din Constituție și principiului ierarhiei actelor normative prevăzut de art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală.

În al treilea rând, potrivit art. 28 alin. (2) din legea criticată, „Alte locuri de muncă în condiții speciale decât cele prevăzute la alin. (1) pot fi stabilite prin lege. Metodologia și criteriile de încadrare a locurilor de muncă în condiții speciale se stabilesc prin hotărâre a Guvernului”. Apreciem că dispozițiile art. 28 alin. (2) teza a 2-a din legea criticată prin care se prevede dreptul Guvernului de a stabili metodologia și criteriile de încadrare a locurilor de muncă în condiții speciale contravin prevederilor art. 1 alin. (4) din Constituție, deoarece stabilirea metodologiei și a criteriilor de încadrare a locurilor de muncă în condiții speciale echivalează chiar cu stabilirea de către Guvern a altor locuri de muncă în condiții speciale. Mai mult, norma este și neclară prin raportare la exigențele art. 1 alin. (5) din Constituție deoarece la art. 28 alin. (2) teza întâi se prevede că alte locuri de muncă în condiții speciale decât cele prevăzute la alin. (1) pot fi stabilite prin lege.

Pentru respectarea exigențelor constituționale amintite, legiuitorul ar fi trebuit să stabilească un mecanism general de stabilire a locurilor de muncă în condiții speciale sau să reglementeze acest aspect de o manieră generală, în condițiile atribuirii competenței Guvernului de a stabili metodologia și criteriile de încadrare a acestora, fără a enumera în mod limitativ, într-o anexă a legii, anexă

care are aceeași forță juridică cu cea a actului normativ cu care face corp comun, o listă în care sunt enumerate în mod limitativ unități economice.

2. Art. 98 alin. (2) din lege încalcă art. 1 alin. (5) și art. 16 alin. (1) din Constituție.

La art. 98 alin. (1) și alin. (2) din legea criticată se prevede: „(1) În situația în care, ulterior stabilirii și/sau plății drepturilor de pensie, se constată diferențe între sumele stabilite și/sau plătite și cele legal convenite, casa teritorială de pensii operează, din oficiu sau la solicitarea pensionarului, modificările ce se impun, prin decizie de revizuire. (2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), dacă se constată că solicitarea pensionarului este neîntemeiată, cererea de revizuire se soluționează conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 233/2002, cu modificările ulterioare.”

Din interpretarea sistematică a dispozițiilor art. 98 alin. (1) și alin. (2) din legea criticată rezultă că în situația în care solicitarea pensionarului este considerată ca neîntemeiată, casa teritorială de pensii nu emite o decizie de respingere a cererii de revizuire (care poate fi atacată la instanță potrivit art. 139 alin. (1) din legea criticată), ci soluționează cererea de revizuire conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 233/2002, cu modificările ulterioare.

Or, atât timp cât se pronunță pe fondul cererii de revizuire, aspect care rezultă din sintagma „se constată că solicitarea pensionarului este neîntemeiată”, actul prin care casa teritorială de pensii trebuie să se pronunțe nu poate fi decât o decizie de respingere a cererii, astfel cum prevede art. 98 alin. (1) din legea criticată.

O atare reglementare prin care cererea pensionarului de revizuire a pensiei este calificată drept o simplă petiție de însuși casa de pensii este de neconceput, întrucât dreptul la pensie și implicit, quantumul acesteia este un drept fundamental prevăzut de art. 47 alin. (2) din Constituție, distinct de cel prevăzut la art. 51 din Legea fundamentală.

Soluționarea unei cereri de emiteră a unei decizii de revizuire ca și petiție reglementată de O.G. nr. 27/2002 echivalează cu sustragerea litigiului din sfera jurisdicției asigurărilor sociale. Or, potrivit art. 141 din legea criticată, tribunalele soluționează în primă instanță litigiile privind „b) deciziile de pensionare emise de casele teritoriale de pensii” și „f) alte drepturi și obligații născute în temeiul prezentei legi”.

Potrivit art. 98 alin. (1) din legea criticată, pensionarul are un drept de solicitare a emiterii unei decizii de revizuire, drept intim legat de dreptul la pensie, în cazul căruia litigiile sunt în competența instanței specializate, conform art. 141 din legea criticată. În privința acestor litigii, potrivit art. 55 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară: „completul pentru soluționarea în primă instanță a cauzelor privind conflictele de muncă și asigurări sociale se constituie dintr-un judecător și 2 asistenți judiciari”, în timp ce completurile de contencios sunt constituite, în primă instanță, dintr-un judecător. Mai mult, potrivit art. 55 alin. (2) „Asistenții judiciari participă la deliberări cu vot consultativ și semnează hotărârile pronunțate. Opinia acestora se consemnează în hotărâre, iar opinia separată se motivează”.

De asemenea, potrivit art. 98 alin. (2) din legea criticată, atât referirea la calitatea de pensionar a persoanei, cât și natura cererii de emiterie a unei decizii de revizuire, cerere ce vizează chiar întinderea dreptului la pensie, conduc la concluzia că se impunea păstrarea competenței secțiilor specializate în soluționarea cauzelor privind conflicte de muncă și asigurări sociale ale tribunalelor și curților de apel. În plus, termenele de contestare prevăzute de cele două legi (legea criticată și O.G. 27/2002) sunt diferite, de 30, respectiv 45 de zile, fapt ce generează un tratament juridic diferit al pensionarilor în funcție de aprecierea caselor teritoriale de pensii a cererilor de emiterie a unor decizii de revizuire ca fiind întemeiate sau nu. Acest tratament juridic diferențiat, nejustificat obiectiv și rațional este contrar art. 16 alin. (1) din Constituție.

Prin prisma acestor considerente, dispozițiile art. 98 alin. (2) din legea supusă controlului de constituționalitate sunt contrare art. 1 alin. (5) din Constituție în dimensiunea sa referitoare la calitatea legii, aceste dispoziții nefiind corelate cu cele ale art. 141 lit. b) și f) din aceeași lege, cu consecința neclarității în ceea ce privește instanța competentă în această situație.

3. Art. 135 din lege încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție.

Potrivit art. 135 din lege, „(1) Contravențiile prevăzute la art. 134 se sancționează după cum urmează: a) cele prevăzute la lit. a) cu 2 – 3 puncte-amendă; b) cele prevăzute la lit. b) cu 0,25 – 0,50 puncte-amendă. (2) Valoarea unui punct-amendă este egal cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată stabilit potrivit legii”.

Conform art. 138 alin. (2) din legea supusă controlului de constituționalitate, „în măsura în care prezenta lege nu dispune altfel, contravențiilor prevăzute la art. 134 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit art. 5 alin. (2) din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, care reprezintă cadrul general în materie, „sanțiunile contravenționale principale sunt: a) avertismentul; b) amenda contravențională; c) prestarea unei activități în folosul comunității”.

Din acest punct de vedere, formularea art. 135 alin. (1) din legea supusă controlului de constituționalitate este una lipsită de claritate și precizie, contrar rigorilor art. 1 alin. (5) din Constituție în dimensiunea sa referitoare la calitatea legii, astfel cum aceasta a fost dezvoltată în jurisprudența Curții Constituționale. Astfel, nu rezultă cu claritate dacă Legea privind sistemul public de pensii introduce un nou tip de sancțiune principală reprezentată de „punctul-amendă” sau această sintagmă reprezintă modalitatea de stabilire a cuantumului sancțiunii principale, cea a amenzii.

Potrivit normelor de tehnică legislativă, art. 8 alin. (4) din Legea nr. 24/2000 prevede că „forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor”. Potrivit art. 36 alin. (1) din același act normativ, „actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie”. În jurisprudența sa, Curtea a arătat că „în elaborarea actelor normative, organul legislativ trebuie să se asigure că folosirea termenilor se realizează într-un mod riguros, într-un limbaj și stil juridic, care este prin excelență un limbaj specializat și instituționalizat. (...) Astfel, deși legiuitorul în cadrul procedurii de legiferare poate opera cu termeni de drept comun, aceștia trebuie folosiți adecvat domeniului respectiv, numai în acest mod putându-se ajunge la respectarea unei unități terminologice a stilului juridic” (Decizia nr. 405/2016).

Prin raportare la aceste considerente, apreciem că prevederile art. 135 alin. (1) din legea supusă controlului de constituționalitate sunt contrare art. 1 alin. (5) din Constituție în dimensiunea sa referitoare la calitatea legii.

4. Art. 139 alin. (1) din lege încalcă art. 1 alin. (5), art. 21 alin. (3) și art. 52 alin. (1) din Constituție.

La art. 139 din legea criticată se prevede: „(1) Deciziile emise de casele teritoriale de pensii pot fi contestate, în termen de 45 de zile de la comunicare, la instanța judecătorească competentă. (2) Deciziile emise de casele teritoriale de pensii în intervalul cuprins între data intrării în vigoare a prezentului articol și data intrării în vigoare a prezentei legi se contestă potrivit prevederilor alin. (1). (3) Deciziile necontestate în termenul prevăzut la alin. (1) sunt definitive.”

Potrivit art. 52 alin. (1) din Constituție, „Persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, anularea actului și repararea pagubei.” La art. 97 alin. (1) și alin. (7) din legea criticată se prevăd următoarele: „(1) Admiterea sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie emisă de casa teritorială de pensii, în termen de 45 de zile de la data înregistrării cererii. (7) Decizia de admitere a cererii de pensionare poate fi anulată la cererea pensionarului, în termen de 30 de zile de la comunicare.”

Apreciem că soluția legislativă prevăzută la art. 139 din legea criticată prin care se reglementează, exclusiv, dreptul de contestare a deciziilor emise de casele teritoriale de pensii (după caz, de respingere sau de admitere), nu și refuzul de soluționare de către casele teritoriale de pensii a unei cereri pentru emiterea deciziei de pensie, în sensul art. 2 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, legea contenciosului administrativ, contravine prevederilor art. 1 alin. (5) și art. 52 alin. (1) din Constituție.

În condițiile în care legea criticată a eliminat procedura administrativă prealabilă de examinare a deciziilor supuse contestării, procedură obligatorie, fără caracter jurisdicțional, norma este una lipsită de claritate în privința instanței competente a soluționa acțiunea formulată pentru depășirea termenului de răspuns la o cerere de pensionare sau pentru lipsa unui asemenea răspuns.

Acest argument este susținut de faptul că, potrivit art. 141 lit. f) din legea supusă controlului de constituționalitate, tribunalul soluționează în primă instanță litigiile privind „alte drepturi și obligații născute în temeiul prezentei legi”. Astfel, nu rezultă cu claritate dacă plângerea cu privire la lipsa unui răspuns la cererea de emitere a unei decizii de pensionare sau la depășirea termenului de răspuns este de competența instanței de contencios administrativ sau de competența secției specializate a tribunalului, potrivit art. 141 din lege.

Dispozițiile art. 139 din legea criticată intră în vigoare în termen de 3 zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial. Acestea elimină procedura administrativă prealabilă obligatorie, iar în lipsa unor măsuri conexe de suplimentare a schemei de personal a instanțelor judecătorești competente în materia litigiilor de asigurări sociale, atât cu judecători, cât și cu personal auxiliar, norma conduce la o aglomerare semnificativă a acestora, având în vedere competența stabilită prin art. 141 din aceeași lege. Apreciem că o atare dispoziție aduce atingere dreptului la un proces echitabil, în componenta sa referitoare la soluționarea într-un termen rezonabil a cauzei.

5. Art. 145 alin. (3) din lege încalcă art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (1) și (3), art. 47 alin. (2) și art. 147 alin. (4) cât și art.1 alin.(5) din Constituție.

La art. 145 din legea dedusă controlului de constituționalitate se prevede: „(1) Comisia Centrală de Contestații din cadrul CNPP, reglementată prin Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, își continuă activitatea până la soluționarea contestațiilor formulate împotriva deciziilor de pensie rămase nesoluționate la data publicării prezentei legi. (2) Organizarea activității Comisiei Centrale de Contestații în vederea soluționării contestațiilor prevăzute la alin. (1) se stabilește prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale. (3) Soluționarea contestațiilor prevăzute la alin. (1) se face în termen de 3 ani de la data de întâi a lunii următoare celei în care se publică prezenta lege în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

Potrivit art. 47 alin. (2) din Constituție, „Cetățenii au dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală în unitățile sanitare de stat, la ajutor de șomaj și la alte forme de asigurări sociale publice sau private, prevăzute de lege. Cetățenii au dreptul și la măsuri de asistență socială, potrivit legii.”

Amânarea realizării drepturilor beneficiarilor dreptului la pensie prin prelungirea termenului de soluționare a contestațiilor cu 3 ani de la data de întâi a lunii următoare celei în care se publică legea în Monitorul Oficial al României, moment de la care beneficiarii dreptului la pensie se pot adresa instanței de judecată, afectează însăși substanța dreptului la pensie, contravenind astfel prevederilor art. 47 alin. (2) din Constituție.

De asemenea, prin Decizia nr. 956/2012 Curtea Constituțională a statuat că „Scopul pensiei este acela de a compensa în perioada pasivă a vieții persoanei asigurate contribuțiile vărsate de către aceasta la bugetul asigurărilor sociale de stat în temeiul principiului contributivității și de a asigura mijloacele de subzistență a celor care au dobândit acest drept în condițiile legii (perioadă contributivă, vârstă de pensionare etc.). Astfel, statul are obligația pozitivă de a lua toate măsurile necesare realizării acestei finalități și de a se abține de la orice comportament de natură a limita dreptul la asigurări sociale.” Însă, prin această soluție legislativă, este încălcată și jurisprudența Curții Constituționale și, implicit, art. 147 alin. (4) din Constituție referitor la efectul general obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale, conform celor expuse anterior.

Având în vedere că potrivit art. 145 alin. (4) din legea supusă controlului de constituționalitate, „Hotărârile emise de către Comisia Centrală de Contestații prevăzută la alin. (1) pot fi contestate în termen de 45 de zile la instanța de judecată competentă”, persoanele interesate își pot exercita dreptul de acces la justiție abia după epuizarea termenului de 3 ani pe care Comisia Centrală de Contestații îl are la dispoziție, conform art. 145 alin. (3) din lege.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că nesoluționarea contestațiilor și necomunicarea în termenul legal a hotărârilor Comisiei Centrale de Contestații nu pot reprezenta un motiv de împiedicare a accesului la justiție (Decizia nr. 956/2012). Prin prisma acestor considerente, termenul de soluționare a contestațiilor în discuție, astfel cum acesta a fost prelungit de legiuitor cu 3 ani de la data de întâi a lunii următoare celei în care se publică legea în Monitorul Oficial este de natură să transforme dreptul fundamental de acces la justiție prevăzut de art. 21 din Constituție într-unul iluzoriu, afectând chiar substanța acestuia. Mai mult, acest termen ce privește etapa administrativă a recunoașterii dreptului la pensie încalcă și dreptul la soluționarea unei cauze într-un termen rezonabil, conform art. 21 alin. (3) din Constituție.

În plus, titularii dreptului de pensie ale căror contestații formulate împotriva deciziilor de pensie au rămas nesoluționate la data intrării în vigoare a legii criticate sunt discriminați în raport cu cei ale căror contestații au fost soluționate potrivit legii aflate în vigoare, printr-un criteriu nejustificat obiectiv și rațional, cel al modalității de soluționare a contestațiilor. Astfel, potrivit art. 150 alin. (4) din legea aflată în vigoare, termenul de soluționare a unei contestații de către Comisia Centrală de Contestații este de 45 de zile de la data înregistrării acesteia, în timp ce termenul de soluționare al contestațiilor nesoluționate până la intrarea în vigoare a legii criticate este de 3 ani.

În consecință, norma prevăzută de art. 145 alin. (4) din legea supusă controlului de constituționalitate este contrară art. 16 alin. (1) din Constituție.

6. Art. 165 din Legea dedusă controlului de constituționalitate încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție.

La art. 165 din legea criticată se prevede: „Litigiile care se referă la drepturile ce fac obiectul prezentei legi, aflate pe rolul instanțelor judecătorești la data intrării în vigoare a acesteia, se vor judeca potrivit legii în baza căreia a fost stabilit dreptul.”

Potrivit dispoziției, norma tranzitorie se referă la drepturi prevăzute de prezenta lege aflate pe rolul instanțelor, litigiile cărora li se aplică legea în baza căreia a fost stabilit dreptul. Cu toate acestea, litigiile pot viza și cazuri în care unul din drepturile prevăzute de lege nu a fost stabilit de către casele teritoriale de pensii, în sensul de recunoaștere a acestuia.

Conform legislației în domeniul asigurărilor sociale, stabilirea drepturilor este strâns legată de recunoașterea acestora chiar din etapa administrativă, desfășurată în fața caselor teritoriale de pensii. Litigiile cu privire la astfel de drepturi pot viza atât existența sau inexistența acestor drepturi, cât și întinderea lor.

În aceste condiții, sintagma „a fost stabilit dreptul” este una neclară, contrar exigențelor de calitate a legii stabilite de art. 1 alin. (5) din Constituție și de natură a crea dificultăți în aplicare.

Neclaritatea sintagmei menționate rezidă în faptul că nu se înțelege fără echivoc faptul că dispoziția vizează toate litigiile, atât cele cu privire la întinderea unui drept deja recunoscut, cât și cele care au ca obiect însăși recunoașterea dreptului. Se poate ajunge astfel și la interpretarea conform căreia litigiile în care nu a fost stabilit un drept ce face obiectul legii deduse controlului de constituționalitate, în sensul existenței acestuia, nu sunt vizate de art. 165, caz în care li se va aplica legea nouă, aspect ce pune în discuție și incidența art. 15 alin. (2) din Constituție care consacră principiul neretroactivității legii.

7. Art. 182 lit. c) din lege încalcă art. 1 alin. (5) și art. 147 alin. (4) din Constituție.

Potrivit art. 182 lit. c, „Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 septembrie 2021, cu excepția: c) art. 139, art. 145, art. 148 alin (2), art. 157 alin. (2) și (5) și art. 183 alin. (1), care intră în vigoare la 3 zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, partea I.”

Potrivit art. 148 alin. (2) din lege „În situația în care, dovada vechimii în muncă nu se poate face cu carnetul de muncă în original, perioadele prevăzute la art. 13 lit. a) se pot valorifica pe baza informațiilor existente în arhiva electronică creată în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 1768/2005 privind preluarea din carnetele de muncă a datelor referitoare la perioadele de stagiu de cotizare realizat în sistemul public de pensii anterior datei de 1 aprilie 2001, cu modificările și completările ulterioare, informații certificate potrivit procedurii stabilită prin hotărâre a Guvernului, adoptată în termen de 90 zile de la data intrării în vigoare a prezentului alineat”.

Dispozițiile art. 157 alin. (2) și (5) prevăd următoarele: „(2) Începând cu data intrării în vigoare a prezentului alineat, pensiile stabilite conform legislației anterioare vor fi evaluate în vederea recalculării prevăzută la alin. (1). Procedura de evaluare se stabilește prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale, la propunerea CNPP, în termen de 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I; (5) În vederea evaluării pensiilor prevăzute la alin. (2), în anul 2019 se suplimentează personalul CNPP cu respectarea prevederilor art. 126 alin. (3), precum și fondurile necesare dotării cu mobilier, logistică, consumabile, tehnică de calcul, medii de stocare și comunicații”.

Analizând conținutul dispozițiilor invocate, se observă că acestea fac trimitere la art. 13 lit. a), respectiv la art. 157 alin. (1) și art. 126 alin. (3) din legea supusă controlului de constituționalitate, dispoziții care intră în vigoare la data de 1 septembrie 2021.

Potrivit art. 50 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, „În cazul în care o normă este complementară altei norme, pentru evitarea repetării în text a acelei norme se va face trimitere la articolul, respectiv la actul normativ care o conține. Nu poate fi făcută, de regulă, o trimitere la o altă normă de trimitere”.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că „la momentul recurgerii la procedeul legislativ al trimiterii la alte acte normative, norma la care se face trimitere trebuie să fie o normă în vigoare, aparținând fondului activ al legislației” (Decizia nr. 654/2017, par. 40). Curtea a constatat că, deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare (Decizia nr. 26/2012).

Prin prisma acestor considerente, trimiterea la dispoziții care nu fac parte din fondul activ al legislației este de natură să încalce art. 1 alin. (5) referitor la claritatea și previzibilitatea actelor normative și jurisprudența Curții Constituționale în materie.

În drept, ne întemeiem pe dispozițiile art.146 lit. a) coroborat cu art.77 alin. (1) din Constituția României.

LISTA SEMNATARI GRUP PNL - COMPLETARE LA SESIZAREA CU PRINIRE LA
 NECONSTITUTIONALITATEA LEGII PRIVIND SISTEMUL PUBLIC DE PENSII (PLX 725/2018)
 CARE CONSTITUIE OBIECTUL DOSARULUI NR. 2304A/2018 din 21.12.2018.

Nr. Crt.	Nume prenume	Semnatura
1.	Raluca Turcan	
2.	Andromache Gabriel	
3.	Cupșa Ioan	
4.	LEORCANU LAURENTIU DAN	
5.	Stana Hana Florin	
6.	Ghibea Gavrilă	
7.	Bica Doruț	
8.	GIUGEA NICOLAE	
9.	Stenu Corneliu	
10.	ROMANESCU CRISTINEC	
11.	SOVAIALA C-TIM	
12.	ROMAN FLORIN CLAUDIU	
13.	SOPIN-DAN MOLDOVAN	
14.	GUSU VASILE	
15.	LUCIAN BODE	
16.	Lungu Tudorita	
17.	Achutei Voicé Cristian	
18.	Gheorghe Timol	
19.	Fodor Angelica	
20.	Stelucă Bogdan Iulian	

21.	Heius Lucian
22.	VILCEANU DAN
23.	NICOLAE ROMEO
24.	PAVEL POPESCU
~~25.~~	~~BODEA DAN~~
26.	ANITA ANTONETA
27.	BURB SORIKI
28.	OLAR CORNELIU
29.	Mara Mores
30.	UTRECELE, VIORICA
~~31.~~	~~MARA CALISTA~~
32.	OROS H. ADRIAN
33.	CRISTIAN BUICAN
~~34.~~	~~ROBERTA MARIANA~~
~~35.~~	~~INOGAR CORINA NICOLE~~
36.	VARGA MARIANA
37.	TRINIA CRISTINA
~~38.~~	~~VALBA GLEA~~
~~39.~~	~~ROBERT SIGHIARIU~~
40.	ARIN LAETI
41.	Balan Ioan
42.	PRISCA RAZVAN
43.	Sandra Simblea Ukulele
44.	Dobro Vodn Paul

45.	Voicu Mihai Alexandru
46.	PALAR IONEL
47.	Chereches Florica
48.	Stefan Ion
49.	Papescu Virgil
50.	Alexe Costel
~~51.~~	~~BOGDAN GHEORGHIU~~
~~52.~~	~~Ionel Cejan~~
~~53.~~	~~BENONI ANDREIAN - PNL~~
54.	NEAMU NICOLAE - PNL
55.	Ionel George
56.	PIRTEA HARILEN - PNL
57.	Stefan George
58.	Stefan George
~~59.~~	~~Stefan Ion~~
~~60.~~	~~Adriano Stefan~~
61.	Mihail Nicol Dumitru
62.	ANDREIAN
~~63.~~	~~George Daniel~~
64.	Oprescu Dumitru
65.	Boboianu Aurel Robert
66.	COLETA NICOLAE
67.	SITTERLI OVIDIU - IOAN

68. Dobrovic Matei Adrian

Listă susținători completă la Sesizarea cu privire la
reconstituirea Legii privind sistemul public de pensii
(Prx 425/2018) care constituie obiectul dosarului
nr. 2304A1/2018 din 21.12.2018

NR.	DEPUTAT	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	BARNA ILIE-DAN		USR
2.	BENGA TUDOR-VLAD		USR
3.	BOTEZ MIHAI-CĂTĂLIN		USR
4.	BULAI IULIAN		USR
5.	CHICHIRĂU COSETTE-PAULA		USR
6.	COSMA LAVINIA-CORINA		USR
7.	DAN NICUȘOR-DANIEL		Afiliat USR
8.	DEHELEAN SILVIU		USR
9.	DRULĂ CĂTĂLIN		USR
10.	DURUȘ VLAD-EMANUEL		USR
11.	GHINEA CRISTIAN		USR
12.	ION STELIAN-CRISTIAN		USR
13.	IURIȘNIȚI CRISTINA-IONELA		USR
14.	LUPESCU DUMITRU		USR
15.	MOȘTEANU LIVIU-IONUȚ		USR
16.	NĂSUI CLAUDIU-IULIUS-GAVRIL		USR
17.	POP RAREȘ-TUDOR		USR
18.	POPESCU NICOLAE-DANIEL		USR
19.	PRISNEL ADRIAN-CLAUDIU		USR
20.	PRUNĂ CRISTINA-MĂDĂLINA		USR
21.	RĂDULESCU DAN-RĂZVAN		USR
22.	RODEANU BOGDAN-IONEL		USR
23.	SEIDLER CRISTIAN-GABRIEL		USR
24.	STANCIU-VIZITEU LUCIAN-DANIEL		USR
25.	UNGUREANU EMANUEL-DUMITRU		USR
26.	VLAD SERGIU-COSMIN		USR
27.	ZAINEA CORNEL		USR
28.			
29.			
30.			

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

PARLAMENTUL ROMÂNIA
629/27.12.2018

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.2304A/2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR. **10746** / **21 DEC 2018**

Domnului
Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

SENATUL
INTELEGERE
Nr. **72891**
Data **21.XII.2018**

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 83 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal și al Uniunii Salvați România referitoare la Legea privind sistemul public de pensii.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 15 ianuarie 2019 (inclusiv în format electronic *Word* la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 13 februarie 2019.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

Președinte,

prof. univ. dr. Valer DORNEANU

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 2304 A / 2018

Parlamentul României
Camera Deputaților
CABINET SECRETAR GENERAL

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA JURISDIȚIONALĂ

NR. 10713 / 21 DEC 2018

București, 21.12.2018
Nr. 2/ 11617

Domnului

VALER DORNEANU

Președintele Curții Constituționale

Stimate domnule Președinte,

Vă trimitem, alăturat, sesizarea formulată de un număr de 83 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal și al Uniunii Salvați România referitoare la Legea privind sistemul public de pensii (Plx. 725/2018), adoptată de Camera Deputaților în ședința din data de 19 decembrie 2018.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

Silvia-Claudia MIHALCEA

Parlamentul României
Camera Deputaților

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 2/11617/21.12.2018

Către,

Secretariatul General al Camerei Deputaților

Doamnei Silvia Claudia MIHALCEA

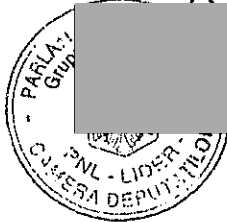
Parlamentul României
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUP PARLAMENTAR PNL
Nr. 36-15/857
Ziua 21 Luna 12 Anul 2018

Doamnă Secretar General,

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție și în baza art. 15, alin. (1) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în numele semnatarilor, vă înaintăm *Sesizarea* la Curtea Constituțională referitoare la *Legea privind sistemul public de pensii (PL-x 725/2018)*, adoptată de Camera Deputaților în ședința din data de 19 decembrie 2018.

Lider Grup PNL

Raluca TURCANU

Lider Grup USR

Ilie Dan BARNĂ

Către

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Domnului Valer Dorneanu,

Președintele Curții Constituționale a României

DOMNULE PREȘEDINTE,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații menționați în anexa atașată formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

referitoare la *Legea privind sistemul public de pensii (PL-x 725/2018)*, adoptată de Camera Deputaților în ședința din data de 19 decembrie 2018, **pentru că încalcă dispozițiile art.1 alin.(5), art.16, art. 47 alin. (2), și ale art.50 din Constituția României.**

Situația de fapt

Guvernul României adoptă, în data de 10 octombrie 2018, Proiectul de lege privind sistemul public de pensii.

Proiectul a primit avize favorabile, cu observații, de la: Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Economic și Social și de la Consiliul Legislativ.

În data de 19 octombrie a.c., proiectul a fost înregistrat la Senat, ca primă cameră sesizată, iar în data de 22 octombrie a.c., a fost prezentat cu indicativul L629/2018, fiind trimis pentru raport la Comisia pentru muncă, familie și protecție socială. Această comisie a dat raport favorabil în data de 16 noiembrie a.c., iar în data de 19 noiembrie a.c. a fost înscris pe ordinea de zi a plenului Senatului.

Proiectul de lege privind sistemul public de pensii a fost adoptat de Senat în data de 26 noiembrie a.c. (nr. voturi: DA= 81 NU=12 abțineri=8).

În 28.11.2018, proiectul a fost prezentat în Biroul Permanent al Camerei Deputaților, cu indicativul PL-x nr. 725/2018, și s-a aprobat procedura de urgență. Proiectul a fost trimis pentru raport la Comisia pentru muncă și protecție socială.

În data de 17.12.2018, proiectul de lege a fost înscris pe ordinea de zi a plenului Camerei Deputaților, iar în data de 19.12.2018, a fost adoptat de Camera Deputaților în calitate de cameră decizională (rezultat vot pentru=193, contra=1, abțineri=14, nu au votat=4)

Conform raportului Comisiei pentru muncă și protecție socială, Proiectul de lege are ca obiect de reglementare adoptarea unui nou act normativ în domeniul sistemului public de pensii, care își propune eliminarea, din sistemul de pensii din România, a inechităților dintre beneficiarii sistemului, respectiv atât între genuri cât și pentru fiecare tip de gen, precum și dintre categorii de persoane care au desfășurat activitatea în aceleași condiții de muncă și cu un nivel de salarizare relativ similar, indiferent de anul pensionării. Elementele de noutate

introduse prin noua lege se referă la: extinderea sferei perioadelor necontributive asimilate stagiilor de cotizare prin valorificarea perioadei de master și doctorat în plus față de studiile universitare la zi; reglementarea unei noi formule de calcul a pensiei menită să elimine inechitățile dintre bărbați și femei, respectiv, atât între genuri cât și pentru fiecare tip de gen, precum și dintre categorii de persoane care au desfășurat activitatea în aceleași condiții de muncă și cu un nivel de salarizare relativ similar, determinate de anul pensionării și stagiile complete de cotizare prevăzute de lege la data deschiderii de drepturi; utilizarea, la calculul punctajelor aferente perioadelor lucrate anterior datei de 1 aprilie 2001, a venitului brut realizat lunar, asupra căruia s-a datorat contribuția de asigurări sociale reglementarea acordării unei majorări a punctajelor lunare, în cazul nedovedirii veniturilor brute realizate în perioada 01.02.1975 – 01.04.2001, etc.; instituirea unui cuantum minim al pensiei contributive în situația persoanelor care au realizat cel puțin stagiul minim de cotizare de 15 ani; introducerea unei noi prestații, ajutorul pentru soțul supraviețuitor, care reprezintă 25% din pensia soțului decedat. Acest ajutor poate fi cumulat cu propria pensie, fără a depăși 80% din valoarea salariului minim brut pe țară.

MOTIVE INTRINSECI DE NECONSTITUȚIONALITATE

1. Dispozițiile art. 25 din Legea privind sistemul public de pensii sunt neconstituționale pentru că încalcă dispozițiile art.1 alin.(5) din Constituția României referitor la principiul legalității, întrucât norma criticată nu respectă dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. a, și ale art.52 din Legea nr.263/2010 privind sistemul public de pensii care asigură condiții superioare privind

stabilirea dreptului la pensie unor categorii sociale de cetățeni români raportat la dispozițiile legale criticate cât și dispozițiile art. 80 alin.(1) din Legea nr.227/2010 privind Codul Fiscal.

Conform art.3 alin.(1) lit. a) din Legea nr.263/2010 privind sistemul public de pensii prin *„asigurat se înțelege persoana fizică pentru care angajatorul/entitatea asimilată angajatorului este obligat/ă să rețină și să plătească contribuția de asigurări sociale, persoana fizică care realizează venituri din activități independente sau drepturi de proprietate intelectuală și care, pe baza declarației individuale de asigurare, datorează contribuția de asigurări sociale, potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, precum și persoana fizică ce achită contribuția de asigurări sociale pe baza contractului de asigurare socială, potrivit prezentei legi; iar potrivit art.52 din aceeași lege „pensia pentru limită de vârstă se cuvine persoanelor care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare prevăzute de prezenta lege.”*

Dispoziția criticată prin prezenta sesizare de neconstituționalitate cuprinsă în dispozițiile art. 25 alin.(1) din Legea privind sistemul public de pensii adoptată de Camera Deputaților la data de 20 decembrie 2018, este următoarea: *„contribuabilii la sistemul public de pensii, sunt cei care datorează și plătesc, după caz, contribuția de asigurări sociale, conform Codului fiscal.”*

Plata contribuțiilor către bugetul de asigurări sociale nu este în sarcina salariatului, viitor titular al dreptului la pensie, ci este o sarcină fiscală ce incumbă strict angajatorului, iar instituția care verifică corectitudinea și îndeplinirea sarcinii fiscale prin efectuarea plăților pentru contribuțiile reținute de la angajat, de către angajator, este Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Practic salariatul, titular al dreptului la pensie, nu are nicio obligație de colectare fiscală, sarcina de efectuare a plății contribuției de asigurări sociale revenind angajatorului, în consecință, efectuarea plății acestor contribuții de asigurări sociale nu poate fi o condiție în nașterea și exercițiul dreptului constituțional la pensie. Impunerea unei noi condiții de validitate a dreptului la pensie, în afara celor existente în legea în vigoare, respectiv îndeplinirea unui stagiou de cotizare minim și împlinirea vârstei de pensionare constituie o încălcare a principiului legalității prevăzut de art.1 alin.(5) din Constituție care prevede că „*în România supremația Constituției și respectarea legii sunt obligatorii*”. În temeiul acestei norme cu caracter de principiu deducem că orice reglementare adoptată Parlamentul României, în aplicarea marjei sale de apreciere, în domeniul sistemului public de pensii, trebuie să respecte dispozițiile legale aflate în vigoare în care includem cele două condiții menționate, respectiv îndeplinirea unui stagiou minim de cotizare și împlinirea vârstei de pensionare. Introducerea unui criteriu suplimentar, referitor la obligativitatea salariatului, titular al dreptului la pensie, să îndeplinească o condiție care nu depinde de voința sa, respectiv aceea de a realiza plata efectivă a contribuțiilor sociale, sarcină care potrivit legii revine angajatorului, constituie, pe lângă cauza sa imorală, o încălcare flagrantă a dreptului fundamental la pensie reglementat de art.47 alin.(2) teza I din Constituția României care dispune „*cetățenii au dreptul la pensie*”. Introducerea condiției de plată efectivă a contribuțiilor sociale, în sarcina angajatului, deși legea în vigoare stabilește această sarcină este a angajatorului reprezintă și o încălcare a dispozițiilor legale în vigoare, prevăzute de art.7 pct.10, pct.46 și art.80 alin.(1) din Legea nr.227/2015 privind Codul Fiscal care stabilesc următoarele:

„Contribuțiile sociale obligatorii reprezintă prelevare obligatorie realizată în baza legii, care are ca scop protecția persoanelor fizice obligate a se asigura împotriva anumitor riscuri sociale, în schimbul cărora aceste persoane

beneficiază de drepturile acoperite de respectiva prelevare iar contribuții sociale prin reținere la sursă numită și reținere prin stopaj la sursă - metodă de colectare a impozitelor și contribuțiilor sociale obligatorii prin care plătitorii de venituri au obligația, potrivit legii, de a le calcula, reține, declara și plăti.

[...]Plătitorii de salarii și de venituri asimilate salariilor au obligația de a calcula și de a reține impozitul aferent veniturilor fiecărei luni la data efectuării plății acestor venituri, precum și de a-l plăti la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc aceste venituri.”

Prin urmare, cei care au obligația de a calcula, reține, declara și plăti contribuțiile de asigurări sociale sunt plătitorii de venituri, angajatorii, conform legii nr.227/2015 privind Codul fiscal și nu salariatul, titular al dreptului la pensie.

Pentru motivele expuse mai sus vă solicităm să constatați că dispozițiile art.25 alin.(1) din Legea privind sistemul public de pensii sunt neconstituționale pentru că încalcă dispozițiile art.1 alin.(5) din Constituția României.

2. Dispozițiile art.53 din Legea privind sistemul public de pensii sunt neconstituționale deoarece încalcă dispozițiile art.16 și ale art.50 din Constituția României

În conformitate cu dispozițiile art.50 din Constituția României toate persoanele cu dizabilități se bucură de protecție specială din partea statului român. Acest drept fundamental are eficiență juridică dacă protecția este acordată tuturor cetățenilor aflați într-o situație specială din punct de vedere al capacității lor de a se integra în societate și de a-și folosi abilitățile în scopul realizării acestei integrări. Protecția specială este instituită și în scopul compensării prin mecanisme legale a imposibilității sau posibilității reduse de integrare pe piața

muncii, în scopul asigurării mijloacelor materiale necesare realizării nivelului de trai decent, drept garantat de art.47 din Constituția României.

Dreptul la un nivel de trai decent obligă statul român să asigure egalitate de tratament în realizarea dreptului la muncă dar și al dreptului la pensie tuturor categoriilor de persoane cu nevoi speciale incluse în dispozițiile art.50 din Constituția României. Prin urmare, dispozițiile art.50 din Constituție sunt în legătură directă cu garanția egalității în drepturi instituită prin art.16 din Constituție, conform căruia: *„Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”* În acest context constituțional apare ca fiind contrară dispozițiilor precitate, norma instituită prin dispozițiile art.53 din Legea privind sistemul public de pensii care dispune *„Persoanele cu deficiență vizuală gravă beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, indiferent de vârstă, dacă au realizat în aceste condiții cel puțin 1/3 din stagiul complet de cotizare.”* Norma instituită de art.53 din legea criticată constituie, din perspectivă constituțională, un privilegiu acordat de legiuitor unei singure categorii de cetățeni cu nevoi speciale, fără o justificare cu caracter obiectiv. Considerăm că acest privilegiu poate intra sub umbrela dispozițiilor privind protecția specială a persoanelor cu dizabilități numai în măsura în care este acordat tuturor categoriilor de persoane cu nevoi speciale, dintre care enumerăm fără caracter exhaustiv, persoanele cu dizabilitate auditivă gravă, persoanele cu dizabilități locomotorii grave, persoanele cu dizabilități mentale grave, etc. Din acesta punct de vedere legiuitorul nu a adus niciun argument obiectiv care să justifice excluderea acestor persoane de la dreptul de a li se reduce stagiul de cotizare cu cel puțin o treime atât timp cât această reducere poate fi aplicată persoanelor cu deficiență vizuală gravă.

Considerăm că protecția specială acordată prin dispozițiile art.50 din Constituție conform căroră *„statul asigură realizarea unei politici naționale de egalitate a șanselor, de prevenire și de tratament ale handicapului, în vederea participării*

efective a persoanelor cu handicap în viața comunității, respectând drepturile și îndatoririle ce revin părinților și tutorilor” este efectivă numai prin respectarea dispozițiilor art.16 din Constituția României ceea ce nu se realizează prin modul în care legiuitorul a ales să reglementeze prin conținutul art.53 din Legea privind sistemul public de pensii. Mai mult decât atât observăm că prin modalitatea de reglementare, art.53 din legea supusă criticii de neconstituționalitate încalcă și dispozițiile art.50 paragraful 2 care se referă în mod explicit la faptul că statul asigură protecția specială a persoanelor cu nevoi speciale „prin realizarea unei politici de egalitate a șanselor”.

Vă rugăm să constatați că dispoziția care formează conținutul art.53 din Legea privind sistemul public de pensii este neconstituțională deoarece încalcă art.16 și ale art.50 din Constituția României.

3. Art. 63 lit. a) contravine art. 47 alin. (2) din Constituție privind dreptul la pensie

Potrivit primei teze a textului constituțional încălcat, *"Cetățenii au dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală în unitățile sanitare de stat, la ajutor de șomaj și la alte forme de asigurări sociale publice sau private, prevăzute de lege."*

Conform textului de lege criticat, una dintre condițiile pe care persoanele îndreptățite trebuie să le îndeplinească în mod cumulativ pentru a beneficia de pensia de invaliditate este aceea ca la data solicitării pensiei de invaliditate să fi realizat stagiul minim de cotizare de 15 ani, celelalte fiind să nu fi împlinit vârsta standard de pensionare și să aibă capacitatea de muncă diminuată din cauza unor accidente și boli, cu sau fără legătură cu munca.

Așa cum rezultă din jurisprudența Curții Constituționale, pensia este o formă de prestație de asigurări sociale plătită lunar în baza legii, inerentă și

indisolubil legată de calitatea de pensionar, obținută în baza unei decizii de pensionare, cu respectarea tuturor prevederilor legale impuse de legiuitor.

Conform art. 1 din Legea nr. 263/2010, aflată încă în vigoare, dreptul la asigurări sociale este garantat de stat și se exercită, în condițiile legii menționate, prin sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale. Acesta se organizează și funcționează, printre altele, pe principiul contributivității, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice, participante la sistemul public, drepturile de asigurări sociale convenindu-se pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite.

Principiul contributivității stă la baza întregului sistem public de pensii, dreptul la pensie, precum și cuantumul pensiei fiind acordat, respectiv determinat ca urmare a contribuțiilor realizate la bugetul asigurărilor sociale de stat. Contribuțiile astfel realizate nu se circumscriu numai pensiilor pentru limită de vârstă, ci și tuturor celorlalte pensii. Prin urmare, pentru obținerea dreptului la pensie, legea impune necesitatea îndeplinirii cumulative a două condiții, respectiv întrunirea unui stagiu de cotizare minim sau complet, precum și împlinirea unei vârste standard de pensionare, iar această regulă se aplică, cu anumite particularități, pensiei pentru limită de vârstă, anticipate, anticipate parțiale, de invaliditate și de urmaș.

Cu toate că stabilirea de către legiuitor a unei vârste standard de pensionare și a unui stagiu de cotizare minim sau complet nu contravine Legii fundamentale, prin Decizia nr. 680/2012 Curtea Constituțională a reținut că în privința pensiei de invaliditate, *"aplicarea strictă a celor două elemente pentru deschiderea dreptului la pensie încalcă principiul contributivității, ca element esențial al dreptului la pensie"*, întrucât *"rațiunile care stau la baza reglementării unei vârste standard de pensionare sau a unui stagiu de cotizare minim ori complet nu mai subzistă"*.

În accepțiunea instanței de contencios constituțional, "*Pierderea totală sau cel puțin a jumătate din capacitatea de muncă din cauza bolilor obișnuite și a accidentelor care nu au legătură cu munca este un eveniment aleatoriu ce nu poate fi controlat de persoana în cauză, astfel încât stabilirea unei vârste și a unui stagiu minim de cotizare de la care poate fi acordată pensia de invaliditate nu se justifică,*" deoarece "*În caz contrar, persoana asigurată, de principiu, ar ajunge în situația în care, deși și-a pierdut total capacitatea de muncă, deci nu mai poate fi încadrată în muncă, să nu beneficieze de contribuțiile deja realizate decât la împlinirea vârstei standard de pensionare, odată cu acordarea pensiei pentru limită de vârstă.*"

În speță, prin condiționarea acordării dreptului la pensia de invaliditate de realizarea stagiului minim de cotizare de 15 ani, se poate ajunge la situația discriminatorie în care o persoană care și-a pierdut capacitatea de muncă cu o lună înaintea îndeplinirii acestei condiții, din motive ce nu-i sunt imputabile, să nu mai beneficieze de pensia de invaliditate și nici măcar de pensia pentru limită de vârstă, la împlinirea vârstei standard de pensionare.

Vă rugăm să constatați că dispoziția care formează conținutul art.63 lit. a) din Legea privind sistemul public de pensii este neconstituțională deoarece încalcă art. 47 alin. (2) din Constituție privind dreptul la pensie.

În drept, ne întemeiem sesizarea atât pe dispozițiile art. 133, alin. (3) din Regulamentul Camerei Deputaților, cât și pe dispozițiile art. 15 , alin (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

**Tabel nominal pentru susținerea sesizării la Curtea
Constituțională a Legii privind sistemul public de pensii
(PL-x nr. 725/2018)**

Nr. Crt.	Nume	Semnătura
1.	Turcan Raluca	
2.	Andronache Gabriel	
3.	Achiței Vasile Cristian	
4.	Alexe Costel	
5.	Anastase Roberta Alma	
6.	Ardelean Ben Oni	
7.	Balan Ioan	
8.	Bica Dănuț	
9.	Bodea Marius	
10.	Bode Lucian Nicolae	
11.	Boroianu Robert Aurel	
12.	Buican Cristian	
13.	Bumb Sorin-Ioan	
14.	Calista Mara Daniela	
15.	Cherecheș Florica	
16.	Cherecheș Viorica	
17.	Cozmanciuc Mugur	
18.	Culeafă Mihai	
19.	Cupșa Ioan	
20.	Dobre Victor Paul	

21.	Dobrovie Matei-Adrian
22.	Fădor Angelica
23.	Gheorghe Daniel
24.	Gheorghe Tinel
25.	Gheorghiu Bogdan
26.	Ghilea Gavrilă
27.	Giugea Nicolae
28.	Gudu Vasile
29.	Heiuș Lucian
30.	Huțucă Bogdan Iulian
31.	Ioniță Antoneta
32.	Ionescu George
33.	Leoreanu Laurențiu
34.	Lungu Tudorița
35.	Mareș Mara
36.	Mihalescul Dumitru
37.	Moldovan Sorin-Dan
38.	Neagu Nicolae
39.	Nicoară Romeo Florin
40.	Olar Corneliu
41.	Oprea Dumitru
42.	Oros Nechita-Adrian
43.	Palăr Ionel
44.	Pirtea Marilen
45.	Popescu Pavel

46.	Popescu Virgil Daniel
47.	Preda Cezar
48.	Predoiu Marian-Cătălin
49.	Prișcă Razvan Sorin
50.	Raețchi Ovidiu- Alexandru
51.	Răcuci Claudiu Vasile
52.	Roman Florin Claudiu
53.	Romanescu Cristinel
54.	Săftoiu Ana- Adriana
55.	Schelean-Somfelean Valeria Diana
56.	Sitterli Ovidiu-Ioan
57.	Sighiartău Robert Ionatan
58.	Stamatian Vasile Florin
59.	Stroe Ionut Marian
60.	Șișcu George
61.	Șovăială Constantin
62.	Ștefan Ion
63.	Știrbu Gigel Sorinel
64.	Trăilă Cristina
65.	Varga Glad-Aurel
66.	Varga Vasile
67.	Vilceanu Dan
68.	Voicu Mihai

Lista susținătorilor sesizării de neconstituționalitate a Legii privind sistemul public de pensii (PL-x nr. 725/2018)

NR.	DEPUTAT	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	BARNA ILIE-DAN		USR
2.	BENGA TUDOR-VLAD		USR
3.	BOTEZ MIHAI-CĂTĂLIN		USR
4.	BULAI IULIAN		USR
5.	CHICHIRĂU COSETTE-PAULA		USR
6.	COSMA LAVINIA-CORINA		USR
7.	DAN NICUȘOR-DANIEL		Afiliat USR
8.	DEHELEAN SILVIU		USR
9.	DRULĂ CĂTĂLIN		USR
10.	DURUȘ VLAD-EMANUEL		USR
11.	GHINEA CRISTIAN		USR
12.	ION STELIAN-CRISTIAN		USR
13.	IURIȘNIȚI CRISTINA-IONELA		USR
14.	LUPESCU DUMITRU		USR
15.	MOȘTEANU LIVIU-IONUȚ		USR
16.	NĂSUI CLAUDIU-IULIUS-GAVRIL		USR
17.	POP RAREȘ-TUDOR		USR
18.	POPESCU NICOLAE-DANIEL		USR
19.	PRISNEL ADRIAN-CLAUDIU		USR
20.	PRUNĂ CRISTINA-MĂDĂLINA		USR
21.	RĂDULESCU DAN-RĂZVAN		USR
22.	RODEANU BOGDAN-IONEL		USR
23.	SEIDLER CRISTIAN-GABRIEL		USR
24.	STANCIU-VIZITEU LUCIAN-DANIEL		USR
25.	UNGUREANU EMANUEL-DUMITRU		USR
26.	VLAD SERGIU-COSMIN		USR
27.	ZAINEA CORNEL		USR
28.			
29.			
30.			